

SỔ TAY HƯỚNG DẪN XUẤT KHẨU NÔNG SẢN SANG THỊ TRƯỜNG CHÂU ÂU

Sổ tay này cung cấp cho doanh nghiệp đang có dự định xuất khẩu nông sản sang thị trường châu Âu những thông tin cơ bản về thị trường; những quy định chung về tiêu chuẩn chất lượng, bao bì nhãn mác mà doanh nghiệp cần lưu ý; các thông tin về hồ sơ xuất nhập khẩu; giới thiệu các kênh xuất khẩu truyền thống và kênh tiếp thị và bán hàng thương mại điện tử (TMĐT) phổ biến, giúp cho doanh nghiệp có góc nhìn chiến lược về thị trường đầy tiềm năng này.

THÔNG TIN CHUNG VỀ THỊ TRƯỜNG XUẤT KHẨU CHÂU ÂU

Thị trường Liên minh châu Âu (EU) với số dân 440 triệu, 27 quốc gia thành viên, chiếm 17% tỷ trọng thương mại thế giới. Hiện nay, Việt Nam là một đối tác thương mại đứng thứ 11 của EU trong năm 2021 (theo EU Stats).

Top 03 nước nhập khẩu sản phẩm Việt Nam

Đức

Hà Lan

Pháp

Trong nhóm ngành sản phẩm nông nghiệp, các mặt hàng xuất khẩu chủ yếu:

Cà phê

Hoa quả

Các loại hạt dạng tươi và sấy, đồ khô

Xu hướng tiêu dùng tại châu Âu hậu Covid-19

- ✓ Các sản phẩm tốt cho sức khỏe được canh tác hữu cơ;
- ✓ Các sản phẩm được canh tác hữu cơ;
- ✓ Các sản phẩm được sản xuất bền vững, tạo tác động xã hội;
- ✓ Các sản phẩm thuần thực vật (thay thế thịt).

QUY ĐỊNH CHUNG VỀ HỒ SƠ XUẤT KHẨU ĐỂ THÔNG QUAN HÀNG HOÁ

- ✓ Tờ khai HQXK điện tử (E-Form HQ/2015/XK);
- ✓ Vận đơn;
- ✓ Hợp đồng;
- ✓ Giấy chứng nhận xuất xứ C/O;
- ✓ Hóa đơn thương mại;
- ✓ Tờ khai hải quan xuất khẩu;
- ✓ Giấy phép xuất khẩu đối với một số mặt hàng;
- ✓ Bảng kê hàng hóa;
- ✓ Tiêu chuẩn kỹ thuật/giấy;
- ✓ Chứng nhận an toàn sức khỏe.

GIÁ TÍNH THUẾ - THUẾ SUẤT

Ngoại trừ hàng hóa quá cảnh, hàng viện trợ, hàng hóa xuất khẩu từ khu phi thuế quan, giá hàng hoá xuất khẩu được tính như sau:

*** Giá tính thuế xuất khẩu:**

Giá tính thuế đối với hàng xuất khẩu là giá bán tại cửa khẩu xuất theo hợp đồng, hay chính là giá FOB và giá DAF theo quy định của pháp luật về trị giá hải quan đối với hàng xuất khẩu.

- FOB: Free on board áp dụng với vận tải đường biển;
- DAF: Delivery at frontier áp dụng với vận tải đường bộ.

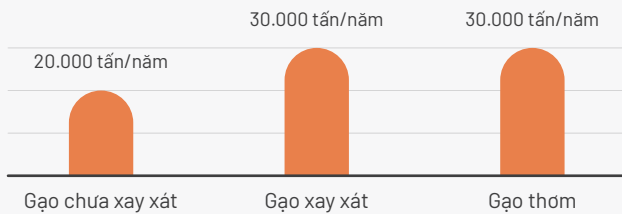

Không bao gồm chi phí vận tải (F-Freight) và bảo hiểm quốc tế (I-Insurance).

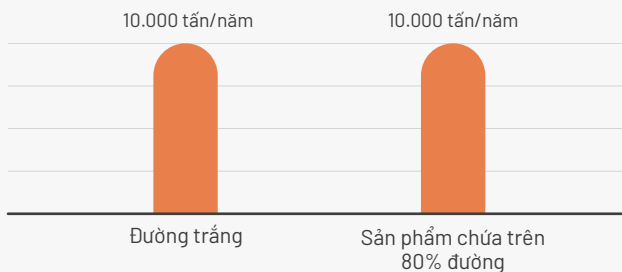
HẠN NGẠCH MỘT SỐ MẶT HÀNG NÔNG SẢN THEO EVFTA

Gạo

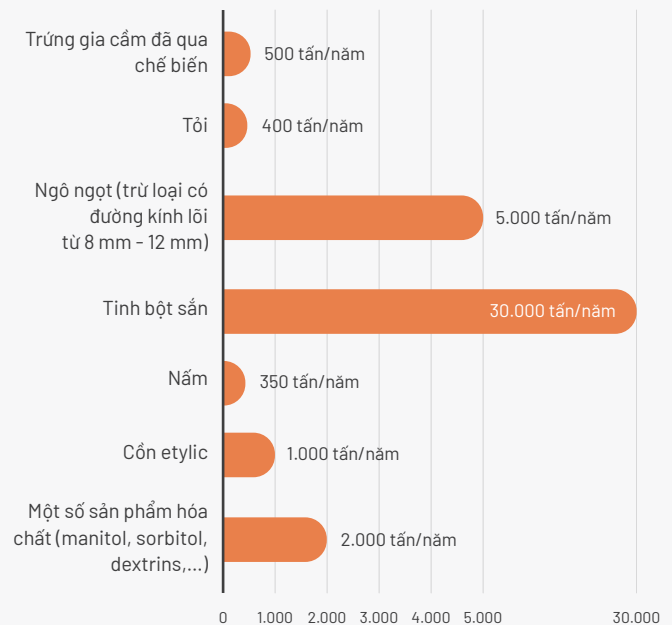
Tổng hạn ngạch là 80.000 tấn/năm, cụ thể:

Đường

Nông sản khác

XUẤT XỨ HÀNG HÓA

Theo hiệu lực của EVFTA, C/O EUR.1 có nhiều ưu điểm hơn form C/O form A (trước đây dành cho các nước đang phát triển được hưởng thuế ở một số mặt hàng). C/O EUR.1 là C/O của hiệp định EVFTA, đây là hiệp định song phương giữa Việt Nam và các nước châu Âu.

CÁC TIÊU CHUẨN PHỔ BIẾN CỦA CÁC NHÀ NHẬP KHẨU CHÂU ÂU

HACCP

BRC

IFS

ISO

FSSC

EUOrganics

FairTrade

QUY ĐỊNH VỀ BAO BÌ VÀ NHÃN MÁC CHO THỰC PHẨM*

Thông tin thực phẩm bắt buộc:

- Tên thực phẩm;
- Danh sách các thành phần;
- Danh mục các thành phần với tỷ lệ;
- Trọng lượng của thực phẩm;
- Thời hạn sử dụng ('sử dụng trước ngày');
- Điều kiện bảo quản và / hoặc điều kiện sử dụng;
- Tên doanh nghiệp và địa chỉ của đơn vị kinh doanh thực phẩm;
- Nước xuất xứ;
- Hướng dẫn sử dụng;
- Đối với đồ uống có cồn hơn 1,2%, nồng độ cồn thực tế;
- Thành phần dinh dưỡng.

* Chỉ áp dụng cho thực phẩm. Không áp dụng cho nông sản nói chung.
Tham khảo thêm tại Quy định (EU) số 1169/2011 của Nghị viện và Hội đồng châu Âu về việc cung cấp thông tin thực phẩm cho người tiêu dùng

CÁC QUY ĐỊNH TIÊU CHUẨN CẦN CÂN NHẮC CHO NHÓM HÀNG NÔNG SẢN

Quy định chất lượng thương mại và ghi nhãn mác: Liên minh châu Âu quy định chặt chẽ về cách thức trình bày nhãn mác trên sản phẩm. Doanh nghiệp cần lưu ý bảo đảm các thông tin được hiển thị đầy đủ. Quy định về bao bì nhãn mác có thể tham khảo tại:

- https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/food-labelling/general-rules/index_en.htm

Quy định về an toàn thực phẩm: Các nước trong cộng đồng châu Âu tiếp tục giảm mức dư lượng tối đa thuốc bảo vệ thực vật cho phép với các sản phẩm. Thông tin chi tiết về mức dư lượng thuốc bảo vệ thực vật cho phép của các nước thành viên trong cộng đồng châu Âu có thể tìm tại:

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32002R0178>

Truy xuất nguồn gốc sản phẩm: Thông tin chung về truy xuất nguồn gốc có thể tìm thấy tại địa chỉ sau:

- https://food.ec.europa.eu/system/files/2016-10/gfl_req_factsheet_traceability_2007_en.pdf
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011R0931>
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32013R0208>

Quy định kiểm dịch động thực vật: Các quy định được áp dụng ngay tại địa điểm nhập khẩu. Các quy định về sức khỏe thực vật của Liên minh châu Âu có thể tìm tại cổng thông tin điện tử kiểm dịch thực vật quốc tế:

- <https://www.ippc.int/en/> hoặc trang web của Ủy ban châu Âu:
- <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

Chứng nhận nông sản

- Chứng nhận thực hành sản xuất nông nghiệp tốt: Global GAP
- Chứng nhận nông nghiệp hữu cơ: EU Organics
- Chứng nhận xã hội: FairTrade, RainForest, Alliance

Các tiêu chuẩn khác:

- Tiêu chuẩn hệ thống quản lý chất lượng
- Tiêu chuẩn hệ thống an toàn thực phẩm
- Tiêu chuẩn hệ thống quản lý môi trường
- Tiêu chuẩn pháp lý
- Các tiêu chuẩn khác

CÁC HỘI CHỢ QUỐC TẾ NGÀNH HÀNG NÔNG SẢN

HORECAVA

Horecava, RAI Amsterdam, Hà Lan Tháng 1 hàng năm

Horecava là hội chợ thương mại dịch vụ ẩm thực lớn nhất của Hà Lan trong 65 năm. Đây là nơi gặp gỡ khách hàng mới với khoảng 60.000 người có ảnh hưởng của ngành dịch vụ ẩm thực tham gia, trong đó có các đầu bếp nhà hàng sao Michelin và các chủ nhà hàng, khách sạn. Có câu nói rằng "Nếu bạn không thể tìm thấy nó ở Horecava, thì nó vẫn chưa được phát minh".

ambiente

Ambiente, Frankfurt, Đức Tháng 2 hàng năm

Ambiente giúp mở rộng và hợp nhất nguồn cung ứng toàn cầu cho ngành nhà hàng, khách sạn, dịch vụ cung ứng thực phẩm (Hợp thành từ ba hội chợ thương mại hàng đầu).

BIOFACH

BIOFACH, Nuremberg, Đức Tháng 2 hàng năm

BioFach là hội chợ hàng đầu thế giới về thực phẩm nông nghiệp hữu cơ, quy tụ 2774 doanh nghiệp triển lãm và khoảng 46,700 doanh nghiệp tham dự từ 130 quốc gia.

TUTTOFOOD

TUTTOFOOD, Fiera Milan, Ý Tháng 5 hàng năm

Tuttofood là triển lãm cho toàn bộ hệ sinh thái thực phẩm nông nghiệp, quy tụ tất cả các nhà sản xuất và phân phối các sản phẩm chất lượng trong chuỗi cung ứng thực phẩm và đồ uống như: nhà phân phối, nhà nhập khẩu, điểm dừng chân, nhà hàng cao cấp, chuyên gia, đầu bếp.

gastvrij
rotterdam

Gastvrij Rotterdam, Hà Lan Tháng 9 hàng năm

Gastvrij Rotterdam là hội chợ thương mại khách sạn dành cho các chuyên gia khách sạn. Hội chợ quy tụ những chuyên gia trong ngành nhà hàng, khách sạn, dịch vụ giải trí như các chủ của hàng, quản lý nhà hàng, bếp trưởng, pha chế, các công ty cung cấp thực phẩm.

SIAL

SIAL Paris, Pháp, Tháng 10, hai năm/lần

Được tổ chức hai năm một lần, Sial là triển lãm thương mại thực phẩm quan trọng nhất ở Pháp và là một trong những triển lãm lớn nhất trên thế giới. Đây là địa điểm chính để các nhà cung cấp châu Á, châu Mỹ, Trung Đông và châu Phi thâm nhập thị trường châu Âu.

CÁC KÊNH BÁN HÀNG TMĐT

Kênh truyền thông xã hội:

- Theo số liệu của tập đoàn Meta (Facebook), gần một nửa số lượng giao dịch xuyên biên giới trên toàn cầu (47%) sử dụng các nền tảng như Facebook, Instagram, WhatsApp và Messenger.
- 03 đặc tính người tiêu dùng đánh giá cao ở một thương hiệu là: tính bền vững, trách nhiệm xã hội và hiệu quả chăm sóc khách hàng.

Kênh bán hàng TMDT:

Amazon Global Selling: kênh này có các hướng dẫn chuẩn bị kỹ lưỡng về sản phẩm, đăng bán, vận chuyển, lưu kho cũng như chiến lược bán hàng cho các thời điểm kinh doanh đặc biệt.

Alibaba: Top 3 ngành hàng xuất khẩu của Việt Nam trên Alibaba bao gồm thực phẩm, hoá mỹ phẩm, và nông sản, được quảng bá tới thị trường tiêu thụ ở 200 quốc gia và vùng lãnh thổ.

MissLinh: là nền tảng B2B tập trung thúc đẩy quảng bá thương hiệu nông sản Việt Nam tại thị trường châu Âu.

LƯU Ý ĐỂ CÓ THÔNG điệp BÁN HÀNG HIỆU QUẢ

Hơn 2/3 số lượng người mua sắm quan tâm tới các thông tin sản phẩm được:

- Mô tả rõ ràng;
- Có hình ảnh và video giới thiệu trực quan cách sử dụng;
- Có đặc tính nổi trội, câu chuyện thương hiệu.

Doanh nghiệp kinh doanh trên nền tảng thương mại điện tử cũng nên đặc biệt chú trọng tới chi phí giao hàng, thời gian và khả năng truy cập và theo dõi hành trình thực tế của đơn hàng, cũng như chính sách hậu bán hàng, đổi hàng và bảo hành.

Sử dụng các công cụ toàn diện của Meta để giúp doanh nghiệp:

Tiếp cận thị trường mới, quốc gia mới, kết nối nền tảng Facebook doanh nghiệp thông qua API để tiếp thị với khách hàng, tập trung vào nhu cầu khách hàng tiềm năng để tăng chuyển đổi - Quảng cáo hiển thị với ngôn ngữ địa phương;

Sử dụng các công cụ thử nghiệm (A/B testing), đo lường hiệu quả của mỗi chiến dịch quảng cáo.

CÁC CHƯƠNG TRÌNH HỖ TRỢ XUẤT KHẨU

SheExports

Một chương trình tăng tốc xuất khẩu dành riêng cho các DNVVN do nữ làm chủ tại Việt Nam hỗ trợ xuất khẩu sản phẩm được tài trợ bởi Quỹ Sáng kiến Tài chính dành cho Nữ doanh nhân (We-Fi), Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB), Tập đoàn Meta và Tổ chức hỗ trợ đại học thế giới WUSC. Chương trình kéo dài 6 tháng, kết hợp đào tạo, tư vấn, tăng tốc kết nối và bán hàng nhằm giúp các doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ mở rộng quy mô kinh doanh ra thị trường quốc tế.

<https://sheexports-accelerator.wisevietnam.org/>
<https://sheexports.wisevietnam.org/>

Ready2Exports

Là chương trình ba năm của Hiệp hội Doanh nghiệp Hà Lan tại Việt Nam (DBAV) nhằm hỗ trợ các doanh nghiệp vừa và nhỏ của Việt Nam phát triển thị trường quốc tế.

<https://www.readytoexport.org/>

SheTrades

Dự án SheTrades và Ups nhằm tăng cường sự tham gia của các doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ trong thương mại bằng cách cải thiện khả năng cạnh tranh, cung cấp các giải pháp về hậu cần thương mại và hỗ trợ hệ sinh thái nhằm tạo ra các cơ hội kinh doanh công bằng. Đây là một nỗ lực toàn cầu nhằm thúc đẩy sự phát triển của các doanh nghiệp vừa và nhỏ do phụ nữ làm chủ.

<https://www.shetrades.com/>

NGUỒN TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Cẩm nang kinh doanh xuyên biên giới
<https://www.facebook.com/business/m/going-global>
- Tài liệu hướng dẫn về xuất khẩu sản phẩm nông sản sang thị trường Châu Âu
<https://drive.google.com/file/d/1GLeZDuCgny0lypKuVBQ8350i3EpMXi9h/view?usp=sharing>
- Hiệp định EVFTA
<https://drive.google.com/file/d/1GNbn5AgywOo2exTq8UtCThbKqHf29r1-/view?usp=sharing>
- Hướng dẫn về Ghi chú thông tin bắt buộc cho thực phẩm
https://drive.google.com/file/d/1GkBk87FmZaTikQdjMRVitMx2_4XFkEyi/view?usp=sharing
- Quy định về bảo vệ người tiêu dùng
<https://drive.google.com/file/d/1H3cLaE23WURhb54f8Ehh5RuLhvm4m4WR/view?usp=sharing>
- Các yêu cầu bắt buộc cho Thực phẩm
<https://drive.google.com/file/d/1Gp0CB77mx1sl1aCpUzbl-pUxjjRHBiap/view?usp=sharing>
- Hướng dẫn nhập khẩu các sản phẩm hữu cơ vào Liên minh châu Âu
<https://www.oekolandbau.de/fileadmin/redaktion/dokumente/Bio-Siegel/Broschueren/GuidelinesImportsOrganicProductsThirdCountries.pdf>
- Bản đồ Bền vững của ITC về các chương trình chứng nhận
<https://www.sustainabilitymap.org/home>
- Thông tin về ghi nhãn thực phẩm
<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/content/welcome-access2markets-trade-helpdesk-users>
- Tài liệu luật pháp và các văn bản pháp luật quy định về phụ gia thực phẩm được cho phép sử dụng
https://webgate.ec.europa.eu/foods_system/main/?event=legislations.search&legislations.pagination=1
- Thông tin về phụ gia thực phẩm được cho phép đối với sản phẩm liên quan
https://webgate.ec.europa.eu/foods_system/main/?event=substances.search&substances.pagination=1
- Tra cứu dữ liệu về phụ gia thực phẩm cho phép
<https://drive.google.com/file/d/1GpnF5mDHuMQ4xx7EUfLJL0mFANs3V6ct/view?usp=sharing>
- Các chất phụ gia cho phép đối với trái cây và rau củ sấy
<https://drive.google.com/file/d/1GuY2FKcLYssP9pwlP30Zvn09HajnByqr/view?usp=sharing>
- Các chất phụ gia cho phép đối với trái cây và rau củ chế biến
<https://drive.google.com/file/d/1Gy7TkJI0OuWpS6ZiENX1z8EjVyzHTp6/view?usp=sharing>

Ấn phẩm này được xuất bản trong khuôn khổ Chương trình #SheExports - Chương trình Tăng tốc Xuất khẩu duy nhất hỗ trợ và đồng hành cùng các doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ trên hành trình đưa nông sản Việt Nam đến với thế giới, được hỗ trợ bởi Tập đoàn Meta, Quỹ Sáng kiến Tài chính dành cho Nữ doanh nhân (We-Fi), Ngân hàng Phát triển Châu Á (ADB) và Tổ chức Hỗ trợ Đại học thế giới Canada (WUSC). Chương trình thúc đẩy sự tham gia của các doanh nghiệp do phụ nữ làm chủ vào chuỗi cung ứng nông nghiệp toàn cầu và mở rộng quy mô kinh doanh ra thị trường quốc tế.

Thông tin chi tiết về chương trình, vui lòng truy cập:
<http://sheexports-accelerator.wisevietnam.org/>

Cùng theo dõi hành trình xuất khẩu của các doanh nghiệp do nữ làm chủ tiêu biểu mà chương trình đang hỗ trợ tại:
<https://sheexports.wisevietnam.org/> và <https://www.instagram.com/sheexportsvietnam/>

Thông tin về các chương trình hỗ trợ doanh nghiệp khác của WISE tại:
<https://www.facebook.com/wisenets> và <http://wisevietnam.org/>